

Nr 206.

Av herr **Lindhagen**, *angående internationell samverkan för att en omskapning av själavården må bliva en världsangelägenhet m. m.*

Motion väcktes 1932 i första kammaren om den officiella själavårdens omskapning (nr 278 jämte 279). Det ifrågasattes hemställan, att regeringen, med beaktande av det nuvarande tidsläget, ville:

1) överväga en nydaning av själavården i landet, så vitt på samhället ankommer;

2) därvid bland annat överväga angelägenheten att avskaffa den rena evangeliska dogmläran och dess förgreningar såsom folkets själasörjare och att i stället i landets styrelse införa kristendom eller åtminstone något som påminner om det sanna väsendet;

3) i sin internationella politik verka för att i fredens intresse enahanda omskapning av själavården blir en världsangelägenhet.

Första tillfälliga utskottet svarade: Motionen är i huvudsakliga delar lika lydande med en motion år 1922 (nr 97) framställd »såsom en opinionsyttring». Första tillfälliga utskottet yttrade då, att yrkandet torde således icke ha framkommit att tjäna såsom utgångspunkt för praktiska reformer. Utskottet fann det icke heller möjligt att genom regeringsåtgärder i motionens syfte praktiskt förverkliga de idéer, som lägo till grund för framställningen.

Utskottet anslöt sig till den av 1922 års utskott uttalade meningen. Motionen borde alltså ej föranleda någon åtgärd.

Kammaren biträdde utskottets hemställan.

Folkriksdagen resolverade: »För liten uppmärksamhet ägnas åt *kyrkostriderna*. Religionerna äro en makt i samhällena med djupa rötter.

Med de religiösa dogmbildningarna är förhållandet ett annat. Vidskepelse och andlig trældom odlas. Människorna söndras och därigenom beredes även jordmån för militarismen. Det är jämväl en fredsfråga, att jordens folk befrias från uråldriga dogmer såsom folkens själasörjare.»

Jämförelsen mellan riksdagens utskott och folkriksdagen talar för sig själv. Utskottet underlät, enligt min mening, att grundlagsenligt yttra sig om sakens riktighet eller förkastlighet. Ett sådant yttrande är första förutsättning för en opinionsbildning, som kan utlösa sig i handling. Denna handling brukar i förevarande fall också kallas för kyrkans skiljande från staten. En gammal fråga, som bör återupplivas särskilt i en tid av brytning mellan två epoker. I förenämnda underlåtenhet skymtar emellertid en beaktelse.

Med återopande av förenämnda motioner åren 1922 och 1932 hemställes,

att riksdagen ville hos regeringen begära initiativ till överenskommelse

1:o) med folkförbundets medlemmar och andra främmande makter eller vissa av dem, exempelvis balterna, att verka för att i fredens intresse en omskapning av själavården blir en världsangelägenhet;

2:o) till att, med bibehållande av kristendom i statens styrelse, den svenska statskyrkan med dess dogmväsende skiljes från staten.

I brist ännu på ett riksdagens utrikesutskott hemställes, att motionen grundlagsenligt remitteras till konstitutionsutskottet.

Stockholm den 21 januari 1933.

Carl Lindhagen.
